

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

In Qvo Agitvr Nominatim De Sacerdotibus, Confessarijs, Magistris siue
Doctoribus, Concionatoribus, Episcopis & alijs Prælatiſ, eorumque
Ministerijs - In ſeptem Tractatus distributus ...

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1629

Cap. XII. Obedientia & fiducia in Deum, ac diffidentia ſuiipsus multùm
iuuant ad piscandas multas animas reti prædicationiſ; ad feruntur multa
documenta circa has virtutes.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45750](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45750)

Homil. 9. in
Ezechiel.

2. cor. c. 11.
& 12.
Gal. 1

p. 2. corint.
cap. 1. 2. 11.

um meum honorificabo, si quo modo ad emulandum pronocem carnem meam, & saluos faciam aliquos ex illis. Qua sententia manifestè ostendit se cupere opinionem & auctoritatem promouere ministerio suo Euangelizandi, vt & Gentiles & Iudei fructum ex eo caperent & proficerent. Ex quo fit, vt non sit contra humilitatem (vt ait S. Gregorius) referre suas virtutes, & opera, ac beneficia, quæ Deus in illos contulerit: quando id erit necessarium ad bonam sui ipsius, & officij sui opinionem, suæque doctrinæ auctoritatem cõparandam, quemadmodum ipse Apostolus fecit in suis Epistolis ad Corinthios, Galatas, & ipsemet Deus magnalia sua recenseret, quæ aliàs sciri nõ potuissent. Attendit autem in hoc ad bonum, quod homines ex eorum noticia hauriunt. Est tamè in hoc magna cautela adhibenda, neque nisi rarissimè & in graui necessitate faciendum est: vt quidè adhibitis mille repagulis, ac munimentis aduersus vanitatem: vt apparet in verbis, quibus Apostolus suas referebat reuelationes, inferendo peccata vitæ suæ præteritæ, & adferendo causas & excusationes, quas eas recenseret: *p factus sum inquit, insipiens, vos me cogistis*, quasi dixerit: *videbor fortè vobis insipiens, quòd laudes meas narrauerim: sed vos estis in causa, qui videntes meam doctrinam cõtemni, non opposuistis vos pro eius defensione. Ne igitur doctrina mea periclitaretur, opus fuit vt referrem magnalia, quæ audiuistis.*

CAPVT XII.

OBEDIENTIA ET FIDV CIA IN DEVM, AC DIFFIDENTIA
*sui ipsius multum iuuant ad piscandas multas animas
reiprædicationis; adferuntur multa documenta
circa hæc virtutes.*

I NTER VIRTUTES PRÆDicatoribus EVANGELICIS necessarias, ad munus suum cū proximorum utilitate obeundum, valde eminent OBEDIENTIA & FIDV CIA: cū illud obeunt, vt obediant Deo, vel per Superiores siue Prælatos iubentis; vel per suas inspirationes, siue per dictamen rationis, fidei, & charitatis, (quæ vices Dei obeunt) insinuanti: confidendo omnipotentia Dei, quòd felicem daturus sit laboris ipsorum exitum, prout magis ad ipsius gloriam expediet. Vtraque virtus & felices earum exitus depicti sunt in eo, quòd euenit S. Petro, cum Dominus illum vocauit, vt reti suæ prædicationis fieret piscator hominum: Cum enim ipse Christus

ex ipi-

ex ipsius Petri nauī Concionem ad populum habuisset: vt cessauit lo-
qui, dixit ad Simonem: a *Duc in altum, & laxate retia vestra in capturam.* Cui
respondens Simon dixit: *Præceptor, per totam noctem laborantes, nihil cepimus, in*
verbo autem tuo laxabo rete. Et cum hoc fecissent, concluderunt piscium multitudi-
nem copiosam, rumpebatur autem rete eorum. Et annuerunt socijs, qui erant in alia
nauī vt venirent, & adiuuarent eos. Et venerunt, & impleuerunt ambas nauiculas,
ita vt penè mergerentur. Similis alia piscatio euenit eidem Petro, & sex alijs
eius socijs: qui, cum post Christi resurrectionem piscatum iuissent, &
tota nocte nihil prendidissent: b *manè factō stans Iesus in litore discipulis*
ignotus, dixit eis: mittite in dexteram nauis retē, & inuenietis, quod cum illi fe-
cessent, iam non valebant illud trahere præ multitudine piscium.

Vt autem excelsa mysteria in his duabus piscationibus latentia inno-
tescant, est aduertendum: munus Prædicatorum esse piscari homines; &
ex mari huius mundi eductos ponere intra nauem Ecclesiæ. Non tamen
sunt piscatores, qui vtantur hamo, lædente & pungente pisces; sed reti,
quod viuos, & sanos, absque læsione aliqua eos capit: non enim armis
aut violentiâ eos conuertunt; sed rationibus, & Spiritûs sancti impulsio-
bus; relinquentes illis vitam, & salutem, & quicquid boni naturalis &
moralis habent. Et vocabulum græcum *erit homines capiens*, quo Chri-
stus Dominus vsus est ad S Petrum, significat: *viuos capiens*, vel *ad vitam*
capiens. Aduertit tamen benè S. Iustinus Martyr metaphoram piscatio-
nis in eo consistere, quòd quemadmodum piscatores piscantur quidem
pisces viuos, non vt ita maneant, sed vt eos macent: ita Apostoli & Præ-
dicatores piscantur homines; & ex huius mundi mari extrahunt, vt pec-
cato & vitæ veteri moriantur, quàm prius ducebant. Quoniam autem
similitudo non fuisse plena, adiecit Saluator: *erit capiens homines ad vitam:*
nam mors illa dirigebatur ad meliorem vitam illis impertiendam. Hoc
amplius explicat Origenes, dicens: quemadmodum pisces etsi morian-
tur, comedunt tamen ab hominibus; quibus incorporati vitam acci-
piunt nobiliorem, quàm in seipsis haberent: ita qui conuertuntur, simul
(vt Apostolus dixit) *d moriuntur peccato*, & spiritualiter comeduntur, &
incorporantur Christo, in quo *e absconditi viuunt ipsi Deo.*

§. I.

AD feliciter peragendâ hanc piscationē, illud fundamētū est præia-
ciendū, vt piscatores omnino sibiipsis diffidant, nec præcipuè inni-
tantur proprijs industrijs: sed sibi persuadeant, quòd quemadmodum S.
Petrus, cuiusq; socij in vtraque piscatione nec vnicum piscem tota nocte
prædere potuerūt, quantūuis essent aliâs piscationis periti, & bona habe-
rēt retia, quæ cū magna industria laxabant, & in loco valde commodo, &
tempore aptissimo, hoc est de nocte, felicem piscationem: ita etiam

a Luca 5, 4.

b Ioan. 21. 6

S Amb. lib.
5 Examer.
c. 6 & lib. 3
de virginis.
vide To.c. Luo. 5, 10
Tolet. ibi.
In qq. Gen-
tium q. 40.Homil. 16
in Genes.d Rom. 6. 2.
e Colos. 3. 3.

quamuis prædicator omnes habeat dotes, ac talenta, quæ desiderari possunt; omnemque adhibeat diligentiam & industriam in sua Concione præparanda, & in frequenti auditorio habenda: persuadere sibi debet, si innitatur sibi ipsi, laborem suum fore inanem; ideoque solâ tuâ diligentia nec unâ quidê animam capturû totâ huius vitæ nocte. Id enim præcipuè dependet à Diuina misericordia, mouente & impellente pisces, vt ingredi velint illud rete. Cum enim sint libri, nec sine ipsius consensu & auxilio vllus conuertatur: non potest Concionator per seipsum illos trahere, nisi Deus adiuuet: in cuius manu omnia sunt corda. Dissidentia hæc sui ipsius est filia humilitatis, de qua in proximo capite actum est. Quia Prædicator persuadet sibi se nihil aliud esse, quàm Dei instrumentum, & quemadmodum instrumentum, etsi aliàs aptum beneque præparatum, non potest perficere opus, nisi artifex in manum illud accipiat, eoq; proprio arbitratu vtatur: ita ipse, quamuis præclaras habeat dotes, non potest illis fidere; nec fructum vllum faciet, nisi Dei manus eum moueat, & ad fructum capiendum iuuet. Ac propterea ipsemet Saluator seipsum, qui homo est, suosque Prædicatores appellauit, a quasi gladium acutum, & hinc sagittam electam. Quemadmodum enim gladius non potest seipsum è vagina educere, nec alium lædere, aut scindere, nisi manus hominis eum educat, eoque vtatur; nec sagitta exire potest ex pharetra, nec seipsum iacere, aut ad scopum tendere, nisi sagittarij manus eam extrahat, & arcu iaciat: ita nullus Concionator potest per seipsum bene, & cum alio vtilitate munus suum obire nisi potens Dei manus adsit, & in ijs qui sequitur, & agit, dirigat: ac proinde necesse est, diligentia & industria sine diffidere, in quantum ipsius sunt; nisi velit eas esse inanes. Quamobrem sepe Dominus noster permittit operarios suos per multos dies, & etiâ annos absque fructu laborare: vt experientia discant suam imbecillitatem ac debilitatem: & tunc accedit, vt iubeat eos piscari in ipsius nomine, vt eius virtus tunc appareat: quemadmodum euenit in prædictis duobus discipulis S. Petri.

SUPER hoc fundamento exurgere debent duæ illæ virtutes obedientia & fiducia in Deum: ita vt ipse Concionator statuatur, non aggredi prædicationem ex propria, sed ex Dei voluntate: persuadens sibi id placere Deo, ac de eius omnipotentia confidens, quod cum ipse id velit ac iubeat, daturus etiam sit auxilium & efficacitatem, vt res feliciter eueniat. Hoc enim est quod S. Petrus respondit Christo Domino iubenti laxare retia: *b Præceptor, tota die laborantes, nihil cepimus, in verbo autem tuo laxabo retia. Agnoscimus, inquit, imbecillitatem nostram, propter quam tota nocte inutiliter laborauimus: nunc autem, quia tu id iubes, confidens verbo tuo & potentia, laxabo retia, sperans, me multos pisces capturum. Et ita euenit.*

a *Ih. 49. 2.*

b *Luce, 5. 5*

nit, remunerante Domino illam obedientiam & fiduciam copiosâ quadam, valde quæ prodigiosa piscatione. Quare vbi hæc duæ virtutes combinantur ipsam prædicationem, cum ea diligentia & industria, quam Concionator merito adhibere debet: ipsi Deo incumbit prosperum dare exitum in eo gradu, qui ad ipsius gloriam magis expediet, liquidem omnis fructus, quem Apostoli collegerunt, ex vtraq; hac virtute originem duxit. Deus enim illos mittebat, suaq; omnipotentia adiuuabat, in qua ipsi collocabât suam fiduciam, quia non aliter existimabant, quàm se esse instrumenta & sagittas Dei, iuxta illud Dauidis: *c sicut sagitta in manu potentis, ita filij excussorum*. Excussos siue eiectos, ait S. Hilarius, vocari Apostolos: eò quòd in Mundo quasi eiecti oberrarent ab vno in alteru locu: nunc quòd hostes & persecutores illos expellerent ab hac Ciuitate; & ideò illi ad alteru accederent; nunc quòd ipsemet Dominus iuberet, eos ad varia loca se conferre. Hi sacri Apostoli & reliqui eorum filij, qui in officio prædicandi eis succedunt, sunt quasi sagittæ in manu parentis Dei, quia ipse eas ex pharetra educit, & iubet recollectionem suam delerere, & sua omnipotètia illos iacit, & per eos penetrat corda, & vulnerat dolore peccatorum & amoris Dei; & facit, vt se obsequio diuino subijciant. Si autem viribus suis fiderent, diceremus: *d sagitta paruulorū facta sunt plagæ eorum*. nam paruuli tales mittunt sagittulas, vt neq; occidat, neq; lædant, & vix aliquod signū relinquant: sed strepitum tantum paruulum edunt: quia non penetrant cor, neque terrent, nec bona in eo desideria excitant. Si autem innitantur Dei potentia stupendos faciunt effectus, iuxta illud Dauidis: *e emisit sagittas suas, & dissipauit eos: fulgura multiplicauit & conturbauit eos*: quòd idem est (vt explicat S. Augustinus) atq; si dixisset: misit Deus Prædicatores suos tanquam sagittas, virtutum alis volantes; non suis, sed mittentis viribus innitentes: & sic destruxit peccatores, quæ tales: quia in eis eorum peccata extinxit. Sed & tanquam fulgura misit illos, cælestibus donis ac miraculis splendentes: & operatus est per eos mutationes stupendas. Gloriantur itaq; Prædicatores, se esse filios Apostolorum, imitantes eos in obedientia & fiducia: & statim erunt quasi sagittæ in manu potentis, sicut fuerunt ipsorum parentes, cum admirando feruore & efficacitate in suis ministerijs. Quòd etiam significatur in translatione S. Hieronymi, qui loco verbi illius: *filij excussorum*, legit. *filij inuentus*; & Theodocion legit: *filij adolescentiarum*. Ad significandū, quòd quemadmodum filij parentum inuenū solent esse fortiores, ac robustiores, suisque parentibus similiores: ita filij Apostolorum haberent magnum feruorem, & virilem fortitudinem in suis operibus, in virtute mittentis eos quasi sagittas.

SE DVt appareat qualis esse debeat hæc obedientia Deo exhibenda, cui

XXX 3

fiducia

c Psal. 126
4.

d Psal 93.8.

c Psal 17. 15
ibidem.

Luc. 5. 4.

lib. 2. 99.
Euang. 1. 2.g. Proverb.
27. 28.
h. Matt. 12.
50.

fiducia innititur: referemus hic circūstantias eius, quā S. Petrus in his casibus exhibuit. Prius enim quām retia laxaret, dixit ei Christus Dominus noster: *duc in Altum*. Potuisset Christus D. efficere, vt pisces uerent ad locum prope terrā, ubi erat nauis, vt ibi caperentur: sicut fecit secunda vice post suam resurrectionem: ubi non iussit nauim mutari, sed vt in eodem loco manentes, mitterent retia ad dexteram nauigij. Nunc tamē id noluit, sed vt nauis duceretur in altū, ubi prius frustra retia laxarant: vt sic magis emineret miraculum, ac discipuli obedientia probaretur; simul, vt ostenderet duos modos, quibus talis piscatio euenire solet. Alter est, vt ipsi pisces eant ad locum, ubi sunt pisces, hoc est, vt Deus iubeat Prædicatores ire ad loca, in quibus ille paratas iam habet animas, quas Prædicatores suā prædicatione lucentur. Alter modus est, pellendo pisces ad locum, ubi sunt pisces: efficit enim Deus vt peccatores accedat ad eorum conciones audiendas. In utroq; tamen modo laxanda sunt retia ex obedientia: vt prospera sit piscatio. Et quamuis locus ad quē eos miserit, valdē sit remotus: debent illi meritō obedire. Nā id ait S. Augustinus, significare, quōd Christus Dominus noster prius dixerit S. Petro, vt *nauim à terra reduceret pusillum*; & postea, vt *ulterius duceret in altū*: vt intelligeret, quod esset iplos missurus concionatū primū ad Regionēs propinquas; & postea ad remotiores; & in omnibus deberēt ipsi obedire. Et quōd obedientia perfectior erit absque replicis, repugnantia, aut pertinacia proprii iudicij: ex eo in hac parte erit efficacior ad finē intentum, Ac propterea Saluator noster iussit septem discipulos *mittere rete ad dexteram nauigij*. licet enim parū referret mittere ad dextram vel ad sinistrā nauiculæ in mari ad eō magno: multū tamen referebat, facere quod iubebantur; subijcientes propriū iudicium, vt melius obedirent imperanti. Quoniā autem manus dextra, est iudicium tranquillitatis ac prosperitatis: voluit Dominus significare, piscantē ex obedientia, habere bonā manū dextrā, & prosperum ex ea euentū in quo locū haberet illud Salomonis: *g. vir obediens loquetur victoriā*. Nam loquendo & prædicando ex obedientia, victoriā obtinet animarum. Et ipse Dominus dixit: *h. quicumque fecerit voluntatem Patris mei, ipse mea mater est*: quatenus spiritualiter ipsum generat in animabus fidelium, quibus ipsius prædicat doctrinam. Ex quo intelligitur, quōd quemadmodum Apostoli, si in eo casu rete misissent ad sinistram, nullum cœpissent piscem, eō quōd fecissent cōtra obedientiam, quē iubebat mittere ad dextrā: ita bonus prædicationis exitus non ex eo pendet, quod locus sit magnus aut paruus; sit aula siue pagus: sed vt sit ille quē Deus preferabit & illa erit manus dextra nauigij ipsi Prædicatori. Si n. ipse sua voluntate locū eligat etiam si valdē magnū; erit ipsi manus sinistra, nec exitū bonū habebit.

DEBET

DEBET etiam obedientia præluere in materia docenda, & prædicanda, præcipuè cum illa est futura excellior & eminentior. Talis enim non voluntate propria, inani, aut curiosa eligenda est; sed quæ intelligatur esse conformis voluntati Domini, qui Sancto Petro in prima piscatione dixit: *duc in Altum*. Nam, vt S. Ambrosius interpretatur, *in altum* significat *in profundum disputationum generationis Diuina*. Mare enim in diuinis scripturis non solum mundum significat in quo capiuntur, & ex quo educuntur homines; sed etiam scripturam sacram, qua aluntur & viuunt. Et hæc litus suum habet prope terram, doctrinam scilicet planam, & simplicem, quæ proponitur omnibus fidelibus, magnis & paruis: estq; illis necessaria ad salutem; sed habet quoq; altitudinem & profunditatem immensam, ob altissima & profundissima mysteria, quæ in se continet, ac docet. De quibus necesse est Magistros aliquando agere ac disputare ad conuincendos mundi sapientes, illa negantes, & oppugnantes. Et tunc expedit cum bona facultate, & approbatione ipsius Domini, & vt ipsi obediat Prædicator, talem materiam tractare, vt ab eo adiuuetur: sine cuius auxilio nec tutò posset in talem profunditatē intrare, nec aliquid momenti piscationem facere. Cum quo tamen auxilio, siue in alto, siue apud litus piscatio est futura copiosa: vtraque enim doctrina confert ad conuersionem & perfectionem animarū. Latet autem magnum mysterium in eo, quod in prima piscatione Apostolorum facta in alto mari, dicit Euangelista: captā fuisse piscium multitudinem copiosam; nō exprimens tamen, an essent magni, vel parui, quamuis credibile sit ex omnibus fuisse: scūda tamen piscatio non fuit in alto, nec procul à litore (cum ipse Saluator in eo stans loqueretur cum piscatoribus, & illi audirent) vbi alioqui magni pisces nō solent capi, dicit tamē Euangelista *in rete fuisse magnis piscibus pleni*. Ex quo prædicatores intelligant, sepe doctrina plana & sincera, & absq; tot subtilitatibus & profunditatibus, capi etiā viros magnos valdeque eruditos; modò ad sit spiritus Dei ipsi dicenti. Cuius rei bonū testimoniu est, quod euenit in Concilio Nicæno: cum Episcopi & Doctores nunquā potuerūt suis rationibus ac disputationibus conuincere magnū quendam Philosophum Gentilem, qui cum aliquibus alijs accessit ipsum Concilium. Quod cū videret S. quidam Episcopus nomine Spiridion, surgens corā omnibus, proposuit simpliciter & candidè fidei doctrinam, absque disputationibus, & digressionibus rhetoricis; dixitque Philosopho: *credis hoc?* Et sic in momento piscatus est magnum illū piscem; & Philosophus statim se dedit, confitens quando virtus Dei loquitur, non posse hominem resistere. Cui rei si attenderent Prædicatores, nō tantum studij ponerent, vt in profundū disputationum mare ingrederentur; quantum in obrinenda Dei virtute ad feliciter piscandum, etiam ad litus & simplici ac sincera doctrina.

Sed vite-

Serm. 1.

i Ionn. 21. 12

Eusebius

5 SED ulterius adhuc progreditur virtus obedientie in hisce piscationibus, in quibus fuit quiddam valde insigne. Nam in prima piscatione obediuit S. Petrus in laxandis retibus, agnoscens ipsum Christum, qui laxare iubebat; in secunda autem obediuit dicenti ut laxaret, non tamen sciens quis esset, qui id ei suaderet, quamuis reuera esset ipsemet Christus, habitu indutus quasi hominis volentis pisces aliquos emere. Quae obedientia fuit multo perfectior & cum quadam sancta cecitate, & promptitudine iudicium suum alieno subiiciens etiam cum experientia docuisset frustra ipsos laborasse. Ut intelligantur duo modi obedientiae, qui in his casibus eueniunt; *Alter* manifestus ac certus, cum ipsemet Christus iussit Apostolos ire praedicatum in mundum; aut per reuelationes, aut impulsus vehementes cum eos ad praedicandum in aliquo loco impellebat. *Alter* est, cum idem praecipit per praelatos, in quibus ipse laeret; aut cum ipsemet fideles salutis animarum suarum cupidi, id petunt: nam & in illis est Christus; & per eos petit, ut laxent retia ad conuersionem peccatorum. In utroque autem modo necesse est Christo Domino nostro obedire. Ergo obediendi ei causa concionatur, sperare potest prospera sua piscatione.

6 SED aliud quoque mysterium latet, quod in prima piscatione fuit Christus D. N. cum Sancto Petro in ipsiusmet nauis, omnibus videntibus; in secunda autem fuit procul a nauis in terra, & ita reclusus ut non agnosceretur, ut sic duos alios modos significaret, quibus suis adest Praedicatoribus, eoque iuuat. *Alter* est, cum manet valde propere illos, seseque; adesse & auxilium illis praebere aliquibus iudicijs manifestat. Quod euenit, cum auctoritatem praedicationi adfert, gratiam edendi miracula: quae sunt certa testimonia praesentiae ipsius Saluatoris; aut cum tantos fauores & interna dona eis communicat; ut ex eis certo agnoscant, Deum cum ipsis esse in nauis animarum ipsorum, dirigens ipsum ministerium, quod obeunt. De quo dixit Apostolus. *Et an experimentum queritis eius qui in me loquitur Christus? Quasi sciret satis multae sunt experientiae huius rei, ex admirandis operibus quae per me est operatus. Sed alter est modus eos iuuandi valde occultus: cum videtur abesse a nauis anime, seseque; occultat nec praebet sensibilia sua praesentiae indicia: sine quibus tamen magnam praebet efficacitatem, ad veraciter concionandum. Eo enim obedientia & fiducia maior censenda est, quod innitit fidei puriori, magisque; subiectae, absque; signis externis: ac propterea dignior est, cui Dominus faueat, dans ei piscationem copiosiorem.*

§. II.

1 SED nunc videamus quid S. Petro euenit post has piscationes. Nam prius, stupefactus miraculo illo, procedit ad genua Iesu, dicens *Domine, quia homo peccator sum, Domine.* Procul omnino erat ut suis meritis piscationem attribueret, qui se tantum agnoscit peccatorem, ut non putet se dignum

k 1. Corint.
13.3.

a Luc. 58.

se dignum, qui in Christi presentia maneat, neque illum in sua retineat nauis: eum in modum; quo eadem Domino dixit Centurio: b *Domine uo sum dignus, ut intres sub tectum meum. Admirabatur, inquit S. Ambrosius dona Diuina, & quo plus meruerat, hoc presunebat minus: & timens euanescere, ait: exi a me.* Non rogat, ut deseratur, sed ne infletur, ne amittat quod acquisiuit: v. t. ex hoc facto Prædicatores discant, quid agere debeant in profectis euentibus: seipos scilicet coram Deo humiliantes, eosq; diuinae bonitati & omnipotentiae tribuere: nullo autem modo proprijs meritis; imò indignos potius se debent iudicare, quibus Deus assistat ad opera aduocati. Quod si timeant vanam gloriam, possunt cum reuerentia dicere: *exi a me Domine, ne talia per me edas facinora: quia magnus sum peccator superbus, & inanis gloriae cupidus, & arrogans: & forte gloriam, quæ tibi debetur mihi attribuas.* In qua re non petunt reuera, ut Dominus ab ipsis discedat; sed ne ipsos in superbiam incidere patiatur. Et quem admodum Christus D. N. non solum non exiit à Petro, propter eius dicendum; sed potius eum consolatus est, & maiori affecit honore, dicens ei: *noli timere, ex hoc tam homines eris capiens:* ita etiam, qui ex humilitate se subducit, non est propterea abiectus, nec Deus admittit ut se subtrahat; sed potius eum consolatur, erigitque, ut in piscatione sua progrediatur.

SED quis non admiretur consilium Dei, ad tuendam & assecurandam humilitatem suorum piscatorum? in hoc enim euentu tanta fuit captorum piscium multitudo, ut nauicula penè mergerentur: timens autem Petrus ne id omnino accideret propter sua peccata, (ut ait Euthymius) dixit: *exi a me Domine, quia homo peccator sum:* ne submergatur nauicula ob temeritatem meam, qua simul tecum esse audeo. Quid autem hoc aliud est, nisi nobis insinuare, quod soleat Dominus noster permittere suos Concionatores post felices huiusmodi euentus incidere in aliqua pericula tentationum aut afflictionum, qui instar saburrae eos humiliet & timore afficiat, ne euanescant? Adeo enim miseri sumus homines, ut ex micabilibus, quæ Deus per nos operatur, superbe sumamus occasionem; nisi Deus aliquid à nobis prodire permittat, quod nos confundat, & ad misericordiam petendam impellat.

ISTI tamè non semper tendunt hac via timoris; nec propterea desinunt esse humiles. In secunda enim piscatione, agnoscens S. Petrus ex miraculo tot piscium captorum, esse Christum D. N. qui erat in terra, & iusserat retia laxare: non solum non fugit ab eo, sed magno potius feruore proiecit se in mare, ut citius ad eum perueniret, iudicans nauiculam valde tarde progredi. ut ex hoc intelligatur, quod aliquando Prædicatores beniam in humilitate & diffidentia de seipsis fundati agnoscant amplius virtutem Christi; & excitetur animus que accipiant, ut per intimum amorem

b Matth.
8.2
in hunc locum
S. Luc.
lib 3 de uir-
gin.

In Luc. 5.

rem & internam familiaritatem magis cum ipso vniantur. Iudicantes autem ordinarium aliorum gressum esse tardiorē; illo relicto, extraordinarium induentes feruorem, student maiori cum perfectione Deo seruire. Quare admiranda quadam harmonia in prosperis euentibus, nunc humilitatem exercent, fugientes inanem gloriam; nunc augetur in eis fiducia, cum maiori feruore charitatis. Et in vtroque debent semper Domino huic esse grati, gloriamque & gratias referre propter piscationem siquidem facta est in nomine & virtute Diuinæ eius misericordiæ.

Luc. 5. 6.

SED quoniam obedientia & fiducia non excludit prudentiā, quæ moderatur occupationes: necesse est Concionatores diligenter attendere, ne patiantur ad eō se ab illis opprimi: vt se periculo exponant omnia mittendi. Et hoc est, quod S. Lucas insinuat in prima piscatione dicens: *rumpatur rete* ob copiosam piscium multitudinem, qui illud sū ingressi, quamuis re vera ruptum non fuerit, quia Dominus voluit miraculo integram & illæsum conseruare. Quid autem est, rumpi rete in tanta piscium multitudine: nisi quod Prædicatores & Operarij Euangelici moueantur periculi in quo versantur, quando nimium progrediuntur in suo officio: ne ob Concionum, & Confessionum & negotiorum multitudinem, quibus se implicat, eis eueniat, vt officium retardetur, & iactantiam faciāt integritatis & puritatis ministerij sui; sanitas lædatur, spiritus suffocetur, & propria deficiat perfectio. Et hæc eueniūt ex nimio & in discreto feruore: quia transgrediuntur limites ab ipso Domino cōstitutos. Et vt plurimum in hoc admiscetur aliquid vanitatis, quæ hominem virget ad maiores labores, quā ferre possit, propter gloriam ex eis sibi obuementem. Et demōnū meridianum impellit ad tot labores, vt rūpatur rete, & reser piscatio, nec animas lucretur, quas illo piscabatur. Qui tamen ex obedientia progrediuntur, verāq; fiducia, & continent se intra mensuram iuxta dictamen prudentiæ, non debent esse timidi & pusillanimes in re tanti momenti; sed magno animo aggredi quicquid vult Deus. Quærit adiuuabit, ne rete rumpatur, nec frangatur ministerium, nec salus deficiat, aut spiritus propriæ perfectionis in te pescat. Quod si ex aliquo iudicio aduertant rete rumpendum: accipiant ex eo occasionem, vt prudenter occupationem suam moderentur; non verò, vt piscationem omnino deserant: Deus enim misericordiā & benignitate sua detrimentum imminens auertet & ipso exercitio vires augebuntur, taliaque opera eductalesq; proferent fructus reti integro permanente, nec in dicitum fractionis edente: sicut dixit S. Ioannes de secunda piscatione, quod cum dicitur: *es tot essent, ac tanti non tamen est scissum rete.*

d. Ioan. 21. 12

Ad hanc prudentiam pertinet, quod S. Petrus fecit in prima piscatione: videns enim quod rete rumpetur, & quod ipse solus cum suis illud ex-

traheret

transire non possent: *et uenerunt socij, qui erant in alia naui, ut uenirent & adiuuarent eos.* In quo apparet prudentia operariorum Euangelicorum, cum recens accedunt ad aliquam Prouinciã, aut ciuitatem; tantamq; aduertunt esse messem, & piscationem adeo copiosã, ut eorum vires non sufficiant ad totam colligendam. Nam ut illa nõ pereat, aut fructus, qui colligi possit negligatur: rogant alios idem institutum & talentum habentes, ut ueniant ad ipsos iuuandos, donec messis tota colligatur, & pisces omnes capiuntur; & animas omnes lucentur, quas Deus per ipsos tangere, & vocare est dignatus. Hic fuit semper stylus Apostolorum, & uirorum Apostolicorum, qui eis successerunt: reuocantium semper in memoriam uictum illud Saluatoris: *Et messis quidem multa, operarij autem pauci: rogate ergo Dominum in messis, ut mittat operarios in messem suam.* Præcipue enim orandus est Dominus messis, ipse scilicet Deus, & Christus Seruator noster, ut inspiret operarijs, ac permoueat eos, ut socios suos iuuare uelint: eò quod ipsi sint ad tantam messem pauci. Imò nostris etiam temporibus, qui laborant in Indijs Orientalibus, & Occidentalibus, & in Regionibus Septentrionalibus apud Hæreticos, clamantes petunt operarios, qui ipsos adiuuent ad piscationem, quæ illis occurrit faciendam aut ad conseruandam, quam iam fecerunt. Cuius ratio est: quia si non est prudentiæ tantum uelle laborare in piscatione colligenda, ut rete ipsum rumpatur & ministerium deficiat; neque decet permittere illam perire: æquum ergo erit alios vocare socios, qui adiuuent. Quod si ex inuidia eos non uocent; aut, ne ipsi à iqua parte gloriæ defraudentur, uolentes totam soli habere: id sane ualde est à charitate & humilitate Christiana alienum; & genus quoddam crudelitatis permittere animas perire: negligendo uocare co-operarios, & coadiutores ad earum conuersionem; uerum est tamẽ quod ipsamet prudentia dicat: non quoscuque esse uocandos; sed, ut dixit Euang. *1. Itã: inuenerunt socij, suæ scilicet Professionis: de quibus certi sint, quod possint illos iuuare, & non impedire; sed simul sese coniungere ad piscationem perficiendam, & per eadem uias animas lucrandas.* Si enim existet, alios accedentes, potius impedituros suis dissensionibus, & diuerso modo prædicandi: expedit eos non uocare. Si enim uenerint, citius iuuerint ut rete rumpatur, propter schisma & discordiam inter ipsos operarios. Tali tamen periculo cessante, tenenda est regula ab ipso Christo Domino suis Apostolis tradita, cum illi dicerent: *1. Magister uidimus quendam in nomine tuo eijcientẽ demonia, qui non sequitur nos, & prohibemus eum.* Ipse autẽ Dominus dixit eis: *nolite prohibere eum. Qui enim non est aduersum uos pro uobis est.* Hoc, qui idem facit quod uos, nec uobis aduersatur, uestris conatus adiuuat; ideòq; non expedit auxilium eius reijcere.

Ex quo fit, ut quemadmodum piscatores, sancti Petri socij, qui in alia erant nauis, statim atque signa uocantium uiderunt, accesserunt cum cha-

c Luc. 5. 7.

f Luc. 20. 2.

1 Luca 9.

4. Marci. 9. 37

6

ritate ad eos iuuandos, ostendentes etiam in hoc suum obedientiam modum, & subiectionis, sancti Petri signis; & omnes simul rete extraxerunt cum tot piscibus, vt impleuerint ambas nauiculas: ita quia morem Christi, zelumque salutis animarum habent, cum audiunt ad defectum operatorum in alijs regionibus; & signa ac petitiones aduertunt petentium auxilium, cum magna promptitudine sese offerunt ad eos iuuandos. Et simul manentes preclaras faciunt piscationes, vt impleant omnia sua desideria circa fructum faciendum: quia Dominus remunerat eorum obedientiam ac fiduciam euentu illo felici. Est enim insignis obedientia offerre sese ad egregia huiusmodi facinora; & sociorum vocem audire, quæ est vox Christi per eos clamantis. Estque quidam modus crudelitatis, quod qui potest eos iuuare, nec legitime impeditur, non se ad id offerat, ne minime pereant ob defectum adiutorum. Hoc enim est de quo lamentabatur Ieremias, quod *m paruuli perierunt panem, & non erat quis frangeret in*

m Thren. 4

7

DONIQUE, vt obedientia magis splendeat, cessentque perplexitates, schismata, ac dissensiones quæ in ijs ministerijs esse possunt: dirigit Christus D. N. sermonem suum in hac piscatione ad Petrum, dicens ei soli: *da in altum;* & ille omnium loco responderet: *in nomine tuo laxabo rete.* volebat enim Christus sanctum Petrum facere totius nauis Ecclesie & piscationis animarum caput vniuersale, suumque vicarium in eodem officio dirigendi & gubernandi reliquos piscatores: ita vt eius auctoritate & gubernatione reliqui omnes progredierentur, retiaque laxarent ad eius nutum, sicut ipse Petrus ipse laxauit ad nutum Christi. Quicumque autem Sancto Petro contradixerit, eiusque successoribus; aut ab eorum gubernatione se subduxerit, is Schismaticus est; & quantum est in se, contendit impere rete, & diuisionem ac turbationem ponere in ipsa nauis. Deo autem ipsa incumbit eam sua protectione tueri, vt rete S. Petri, hoc est eius doctrina, & predicatio non deficiat, neque rumpatur; neque eius nauis, quæ est Ecclesia, vnquam pereat, etiam si multa patiatur.

Ex quo oritur, quod auctoritate Successorum S. Petri, hoc est, Romanorum Pontificum vnaqueque Religio mendicantium, in star cuiusdam nauis multorum piscatorum animarum, Prælatum & caput vnum habeat, illos omnes gubernans; cuius consilio ac directione distribuuntur Piscatores ad suam piscationem; & religiosi eunt prædicatum in varias Præuincias, aut Ciuitates, aut oppida, & varias alias stationes. Quod si Religiosi felicem suæ piscationis exitum habere cupiunt: necesse est valde esse obedientes, & subiectos, laxantes retia in locis sibi designatis; fidentes Deo, quod ibi sibi sitis auxilium daturus; & quod ibi sint ipsi futuri in *fluctu sagitta in manu potentis, & sicut filij excussorum.* vbi S. Chrylost. legit: *allegatorum.* Hi enim filij, qui terrena omnia negotia à se excusserunt, se ipsos

n Psal. 126.

4 Ibidem.

tam en

tamen alligarunt: tribus votis; Castitatis, Paupertatis, & Obedientiae: vt ministerijs suis melius attenderent, erunt sicut sagittae in manu potentis Dei, qui vehementi impetu eos iaciet, vt ingentem faciant fructum animarum. Et S. Augustinus aduertit quod brachium est fortius, ac robustius: eò remotius iacere sagittam: cum autem Dei brachium sit omnipotens: ideo Apostolos projicit vsque ad vltimos fines terræ. Propterea enim Apostolus dixit de eis: *o In omnem terram exiit sonus eorum, & in fines orbis terra verba eorum.* Et etiamnum Prælati Religionum, quorum brachium est Christi brachium, projiciunt filios suos etiam vsque ad vltimos fines terræ, & illi tanquam filij obedientiae, & sagittæ electæ, & manui mittentis subiectæ, proficiscuntur magna cum animi voluptate ad designatum sibi locum, & per eos operatur Deus multa præclara in bonum animarum: vt per eius diuinam misericordiam vidimus in Religiosis Societatis Iesu, qui sagittarum instar sinunt se in manu suorum Prælatorum, & summi Pontificis, cum voto speciali proficiscendi absque vlla repugnantia, quocumque ille voluerit eos mittere, siue ad infideles, siue ad hæreticos: & ita huic obedientiae confidentes, insignes effecerunt conuersiones hominum in toto mundo.

SVPEREST itaque solum, vt supplices oremus Dominum Deum nostrum, vt dignetur Ecclesiae suae de huiusmodi piscatoribus ac sagittis prospicere: quales iam depinximus, vt animarum lucrum accrescat. Absque vlllo enim dubio familia huiusmodi operatorum potest se felicem reputare; & beatum illum celsere possumus, cui sunt illi commissi: de quo dixit David: *p Beatus vir, qui impleuit desiderium suum ex ipsis,* aut vt S. Chrysostomus legit: *Beatus qui impleuit pharetram suam ex ipsis,* scilicet sagittis. Ac proinde felix ac beata Religio, quæ in modum pharetræ plena est selectis adeò sagittis, & beatus illæ Prælati, qui sua directione eas potest

educere, & per mundum in varias partes mittere: vt in virtute Dei peccata occidentes, peccatores conuertant, Ecclesiam amplificent, & cælos replent.

(.)

Ibidem.

o Roman.
10. 18.

p Psal. 129.